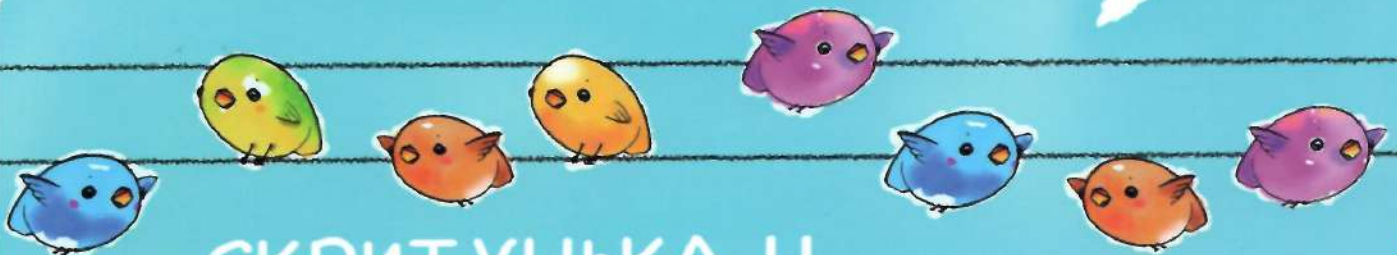

ПІДРУЧНИК
СОЛЬФЕДЖІО

Пісні про ГОЛОВНЕ

СКРИТУЦЬКА Н.

КИЇВ
2018

Наталія Скритуцька

ПІСНІ ПРО ГОЛОВНЕ

Київ
2018

Збірка «Пісні про головне» адресована широкому колу учнів музичних шкіл, шкіл мистецтв, загальноосвітніх шкіл, які вивчають предмет «Музичне мистецтво», а також їх викладачам. Прості, доступні для дитячого сприйняття пісні допоможуть юним музикантам засвоїти і запам'ятати найважливіші теми предмету «Сольфеджіо».

Автор: викладач-методист вищої категорії,
директор Вишнівської дитячої школи мистецтв Скритуцька Н.О.

Усі права застережені.
Жодну частину цього видання не можна перевидавати, перекладати, зберігати в пошукових системах або передавати у будь-якій формі та будь-яким засобом (електронним, механічним, фотокопіюванням або іншим) без попередньої письмової згоди на це ТОВ «Пінзель».

ISBN 978-966-97644-3-0

©Наталя Скритуцька, 2018

©Костянтин Скритуцький, ілюстрації, 2018

©ТОВ «Пінзель», 2018

РЕКОМЕНДОВАНО
Директор Державного методичного центру
навчальних закладів культури і мистецтв
України

« 29 » травня 2017 р.

А. П. Корисько

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ

Н. О. СКРИТУЦЬКА

ПІСНІ ПРО ГОЛОВНЕ

Комплекс навчально-методичного забезпечення
навчального предмету «Сольфеджіо»

Для музичної школи, музичного відділення
початкового спеціалізованого мистецького навчального закладу
(школи естетичного виховання)

2017

*Рекомендовано до друку Державним методичним центром навчальних закладів
культури і мистецтв України (лист від 29 травня 2017 р. №240)*

Автор-укладач

Н. О. Скритуцька

викладач-методист, директор
КПНЗ «Вишнівська дитяча школа мистецтв»
Києво-Святошинської районної ради Київської області

Рецензенти:

Н. В. Аніщенко

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки
Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»

Л. В. Богодиста

музикознавець, викладач-методист
Полтавського музичного училища імені М. В. Лисенка,
директор Обласного методичного кабінету навчальних закладів
мистецтва і культури управління культури
Полтавської обласної державної адміністрації

І. А. Жосан

викладач-методист,
заступник директора з навчально-виховної роботи
Київської дитячої музичної школи №14 імені Д. Кобалевського

Редактор

Н. І. Смольська

викладач-методист
Київської дитячої музичної школи №14 імені Д. Кобалевського
член Національної всеукраїнської музичної спілки

Відповідальний за випуск

П. О. Івченко

методист вищої категорії
Державного методичного центру
навчальних закладів культури і мистецтв України

© Скритуцька Н., 2017

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Збірка «Пісні про головне» адресована широкому колу учнів музичних шкіл, шкіл мистецтв, загальноосвітніх шкіл, які вивчають предмет «музичне мистецтво», а також їх викладачам.

В процесі навчання викладачі постійно зустрічаються з проблемою запам'ятовування учнями певних правил, законів музики, які необхідно опанувати на уроках сольфеджіо та теорії музики.

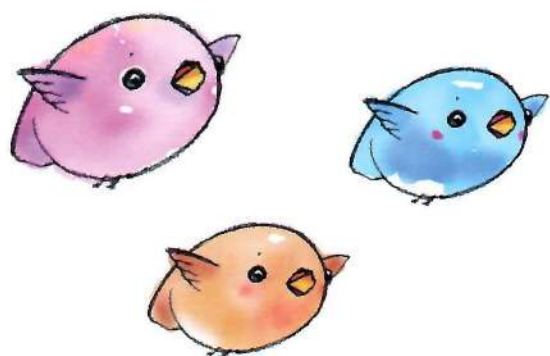
Ідея викласти «сухі» правила у вигляді простих, доступних дитячих пісень виникла в процесі багаторічної педагогічної практики. Як відомо, саме римовані рядки тексту, вивчені в дитинстві, запам'ятовуються на все життя, словесні інтонації поєднуються з вже засвоєними теоретичними знаннями. Інтонаційна пам'ять, яка притаманна юним музикантам, теж є певним чинником для засвоєння базових тем сольфеджіо, таких як «Інтервали», «Акорди», «Лад і тональність» тощо.

У віршованих текстах пісень звертається увага на найважливіші відомості, як то кількісний склад інтервалу чи акорду, особливості звучання (консонанс або дисонанс), інтервальний склад акорду, принципи обернення, розв'язання тощо, з відповідним підкріпленням інтонацією. Образність та асоціативність є тим підґрунтям, яке може стати основою для опанування теоретичних і творчо-практичних умінь і навичок.

Ілюстрації візуально підкреслюють зміст пісень.

Запропоновані пісні можуть використовуватись викладачем на кількох етапах навчання. Ознайомитись з назвами інтервалів діти можуть вже в першому класі, а в другому – підібрати цю пісню на фортепіано або записати у вигляді диктанту.

В старших класах, вивчаючи акорди, тритони, характерні інтервали, квінове коло, відповідні пісні можна запропонувати як самодиктант, підібрати до мелодії акомпанемент, транспонувати.

В МУЗИЧНІЙ ШКОЛІ ВСІ ТАЛАНТИ

B **F7**

В му - зич - ній шко - лі всі та - лан - ти , і спі - ва - ки , і му - зи -
ін - тер - вал на слух впі - зна - ти , а - кор - ди швид - ко роз - в'я -

B **D6** **D7** **Gm**

кан - ти . То мо - же й ти та - лант від Бо - о - га ? І
за - ти , а мо - же й му - зи - ку пи - са - а - ти - піс -

C7

всеж пот - ріб - на до - по

F7 **Es6** **F7** **B**

мо - га . Щоб ні ці тре - ба па - м'я - та - ти .

ПРИМА

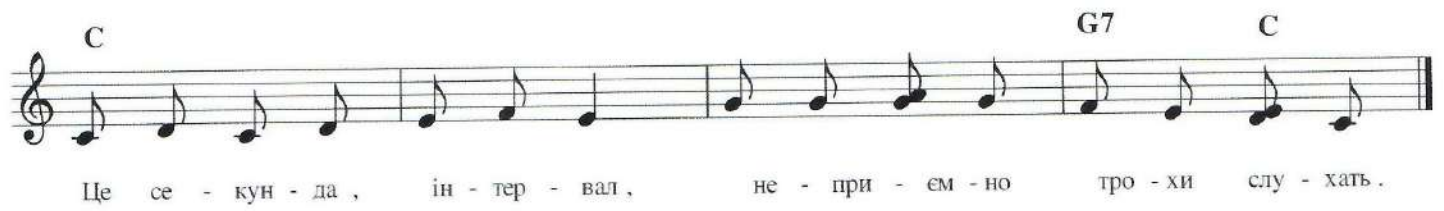
Ін - тер - вал цей са - мий пер - ший, бу - ду - вать йо - го най - лег - ше .

На - віть ді - ти ма - лю - ки при - му гра - ють за - люб - ки

СЕКУНДА

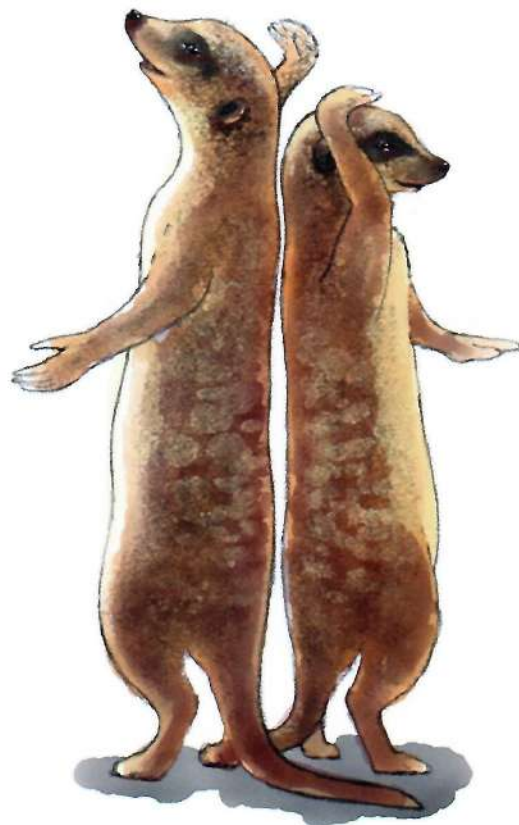
ТЕРЦІЯ

C Em C Em

Тер - ці - я ве - ли - ка , тер - ці - я ма - ла . Пер - ша білш ве - се - ла , дру - га білш сум - на .

F C F A7 Dm Fm6 C G G7 C

Скіль - ки в не - і то - нів ? Два і пів - то - ра . Доб - ре ін - тер - вал цей вив - чить діт - во - ра .

КВАРТА

Раз , два , три , чо - ти - ри кро - ку - ва - ти вар - то .

І в ме - ло - ді - ї зав - жди ми зу - стрі - нем квар - ту .

КВІНТА

П'ять шаб - лів по ра - ху - ва - ли , від - стань квін - то - ю наз - ва - ли .

В се - ре - ди - ну вста - вим звук , і - от - ри - ма - єм три - звук .

СЕКСТА

Музична партитура з українськими текстами та акордами.

Пані сексти, великай ма-ла
нас з то-бой за-про-сили на вальс.
По-ра-хуй до шес-ти, і от-ри-ма-єш
ти ін-тер-вал, що завж-ди кон-со-нанс

Акорди: F, C7, F, C7, F, C7, F, F7, B, F, A7, Dm, F, C7, F

СЕПТИМА

С G7 С С G7

До не - ї спро - буй до - тяг - тись, хоч вверх бу - дуй ї - ї, хоч

С G7 С С G7 С

вниз. Цеж сеп - ти - ма зву - чить, мій дру - же, зву - чить і різ - ко, і на - пру - же - но.

ОКТАВА

Am Dm

Це най - біль - ший стри - бок — ок - та - ва ,

G C

ві - сім нот в ній прос - то роз - та - нуть .

A7 Dm

О - бій - ме ін - тер - ва - ли , як ма - ма ,

Dm E Am

і в со - бі роз - міс - тить всю га - му .

ПІСЕНЬКА ПРО ІНТЕРВАЛИ

В Es В Es F7 В

Пі - сень - ку про ін - тер - ва - ли , гар - но в зо - шит за - пи - са - ли.

В Es В Es В F7 В

друж - но хо - ром зас - пі - ва - ли , на зав - жди за - пам' - я - та - ли .

ТРИТОН

Збіль - ше - ну квар - ту , змен - ше - ну квін - ту ми на - зи - ва - ем три - тон .

Їх роз - в'я - за - ти о - бо - в'яз - ко - во тіль - ки в стій - кий тон .

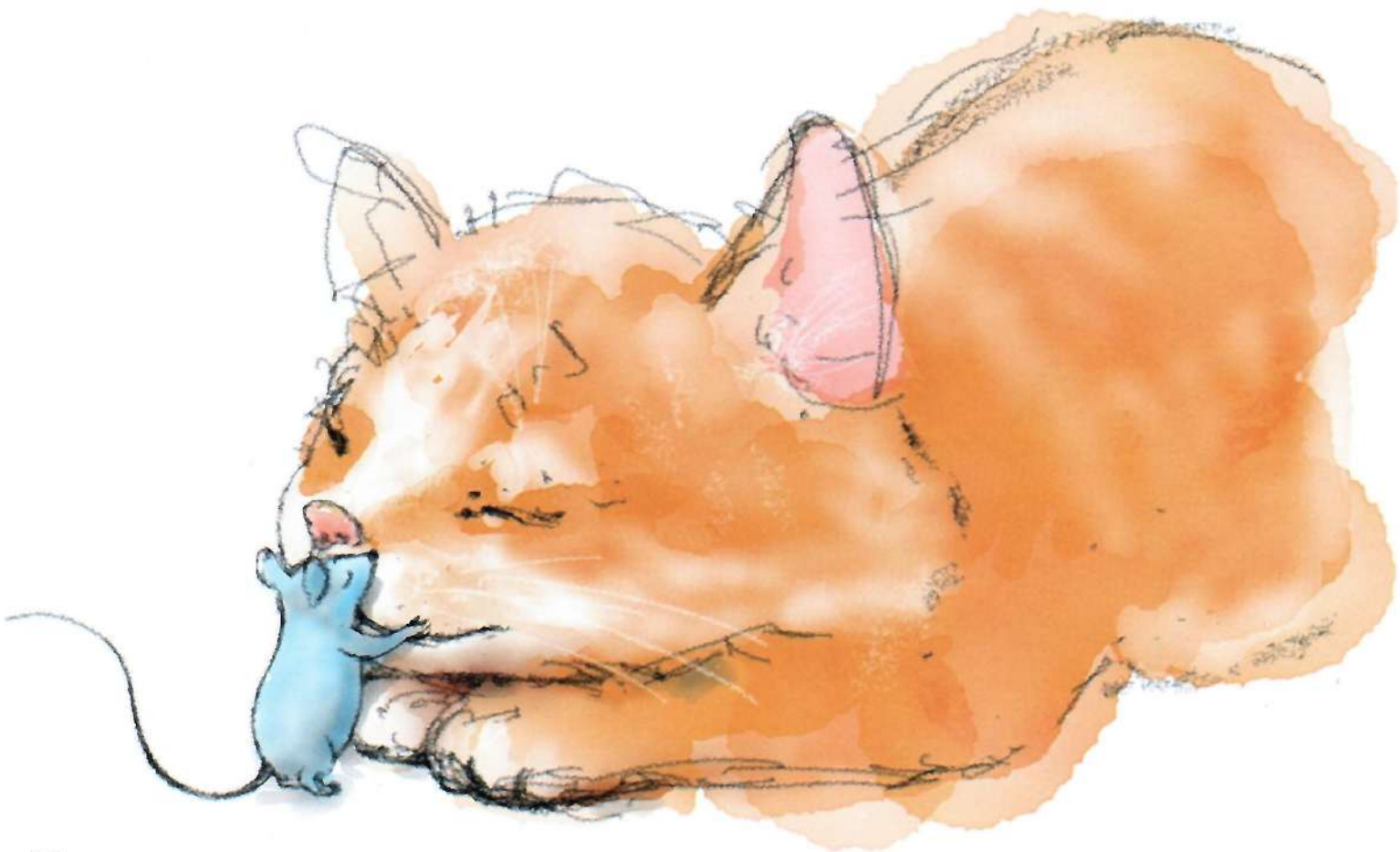
ХАРАКТЕРНІ ІНТЕРВАЛИ

Ми ха - рак - тер - ні ін - тер - ва - ли — се - кун - ду й сеп - ти - му впіз -

на - ли ? У на - ту - раль - ний не пі - дем , ми гар - мо - ніч - ний лад знай - дем

ГОЛОВНІ ТРИЗВУКИ ЛАДУ

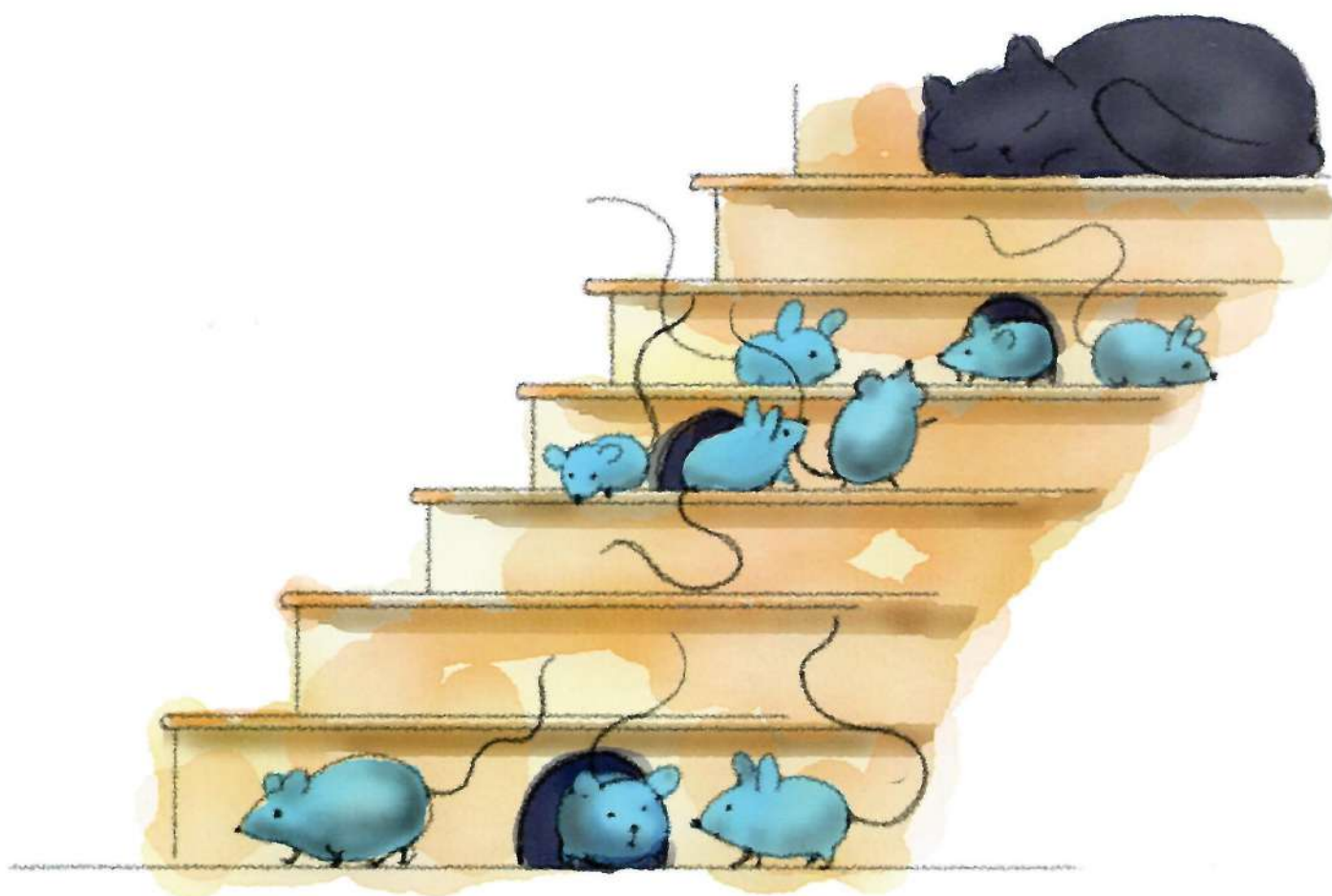
Го - лов - ні три - зву - ки ла - ду це - знан - ня для де - бю - тан - та.

То - ні - ка жи - ве на пер - шій, чвер - ту ма суб - до - мі - нан - та,

а по - ря - док цей за - вер - шить три - звук п'я - тий — до - мі - нан - та

ТОНІЧНИЙ ТРИЗВУК ТА ЙОГО ОБЕРНЕННЯ

C G7

Ось то - ніч - ний три - звук — пер - ша , тре - тя , п'я - та !

G7 C

В кож - ній га - мі знай - дуть хлоп - ці і дів - ча - та .

C F

Секст - а - корд кварт - секст акорд це його - о - бер - нен - ня .

Fm C F G7 C

А щоб піс - ню за - кін - чить — в то - ні - ку по - вер - нен - ня .

ДОМІНАНТ СЕПТАКОРД

О - бій - ма - є три тер - ці - ї зра - зу, він на п'я - тій чу - до - во зву - чить. Три о -

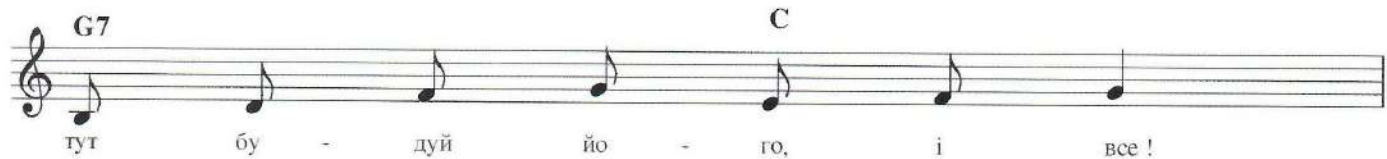
- бер - нен - ня вив - чи од - ра - зу, важ - ко шко - лу без них за - кінь - чить.

ОБЕРНЕННЯ ДОМІНАНТСЕПТАКОРДУ

Три о - бер - нен - ня він ма - є, на зав - жди за - пам' - я - та - ем . Так , на сьо - мій є квінт - секст,

гуг - бу - дуй його, і все !

А на дру - гій є терц - кварт, він квінт - секс - ту рід - ний брат .

Тре - тій — це се - кунд - а - корд , роз - в'я - завсь у секст - а - корд.

Ко - жен ди - со - ну - ю - чий , в то - ні - ку кро - ку - ю - чий .

МАЛИЙ СЕПТАКОРД

G7 C G7 C C F G7

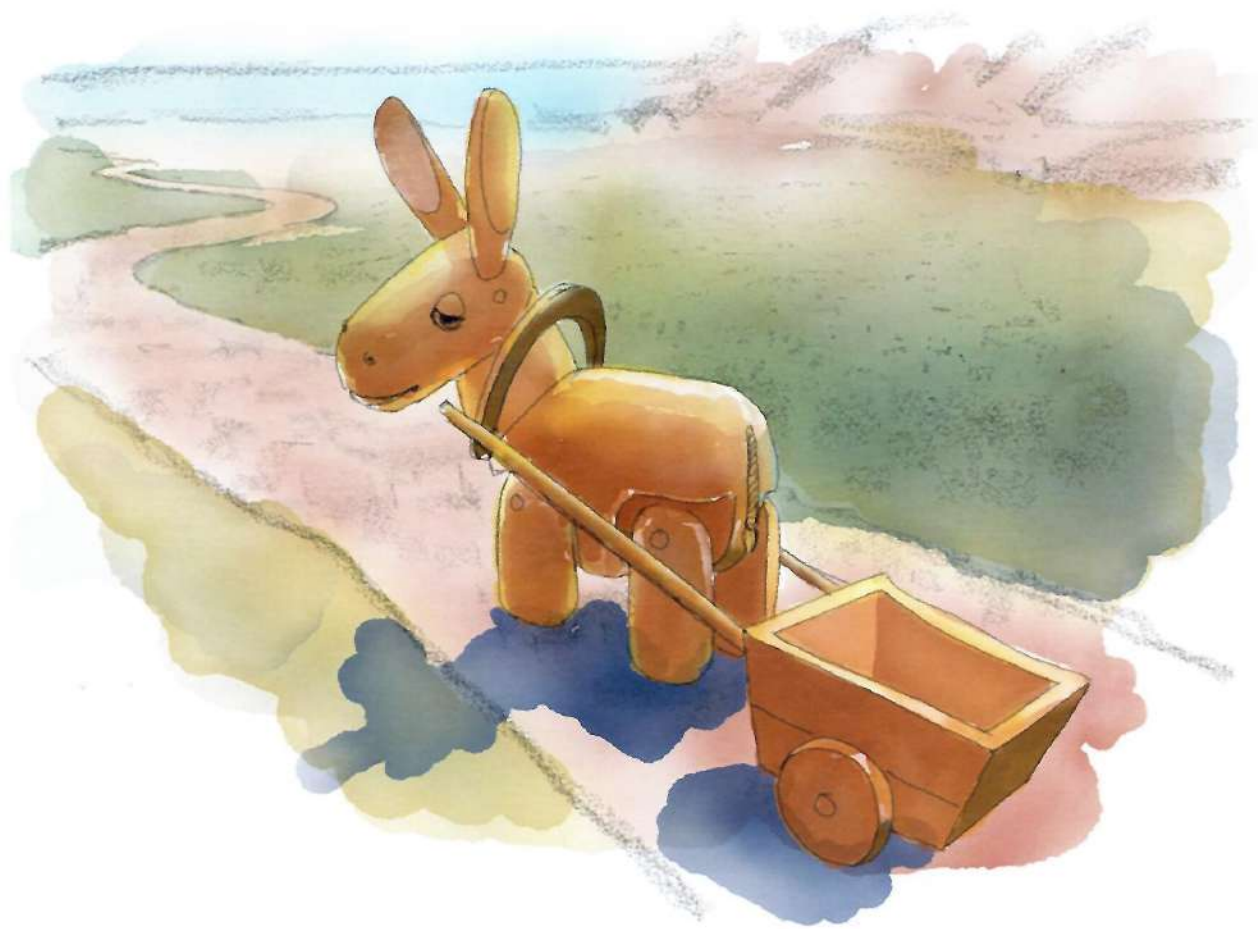

Ма - лий у - від - ний в то - ні - ку ве - ди. Тер - ці - ю под - во - еш , дру - же , і йо - го по -

C

лю - биш ду - же .

ЗМЕНШЕНИЙ СЕПТАКОРД

G7 Cm B7 Es

Він са -- мий сум-ний у сві - ті, про це на-віть зна - ють ді - ти . З трьох

G7 H6 Cm G7 Cm

тер - шій ма - лих скла - да - еть - ся , він змен - ше - ним на - а - зи - ва - еть - ся .

ЕНГАРМОНІЗМ

D Hm Em

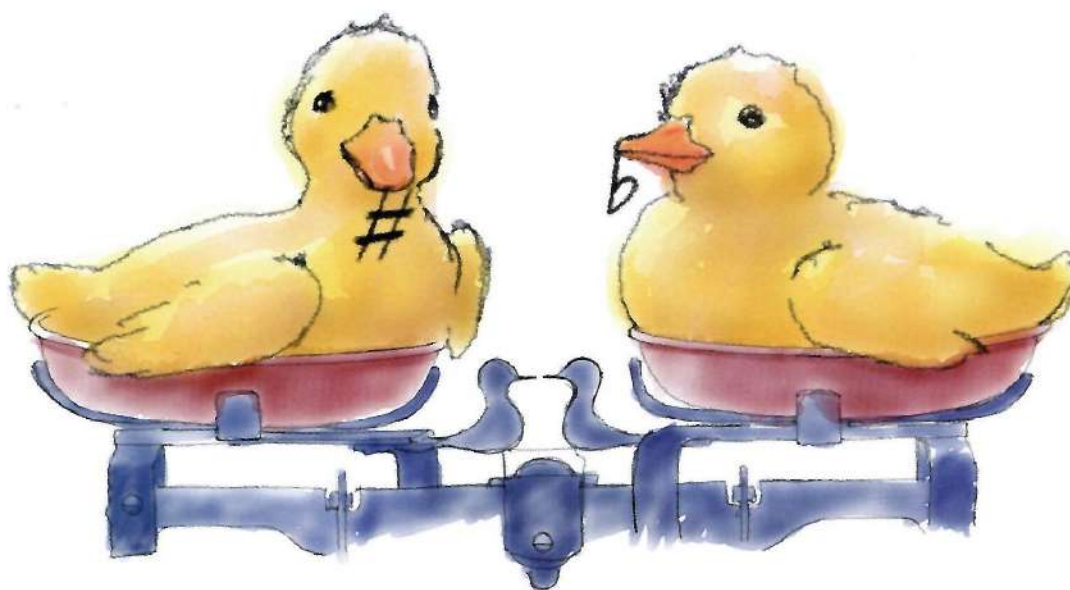

Це фа ді - ез! Ні, соль бе - моль! І - нак - ше звук наз -

A7 D Fis6 G A7 D

вась доз - воль. Я - кіж ви всі на - їв - ні, во - ни ж ен - гар-мо-ніч - но рів - ні!

КВІНТОВЕ КОЛО

Квін-то-ве ко-ло — не-о-сяж-не по-ле. До-по-ма-га-є вив-чить нам по-ря-док

гам. І скіль-ки в них ді-є-зів і бе-мо-лів, за-пам-я-та-ти до-ве-деть-ся нам

З М І С Т

«В музичній школі всі таланти»	7
Прима	8
Секунда	9
Терція	10
Кварта	11
Квінта	12
Секста	13
Септима	14
Октава	15
«Пісенька про інтервали»	16
Тритон	17
Характерні інтервали	18
Головні тризвуки ладу	19
Тонічний тризвук та його обернення	20
Домінантсептакорд	21
Обернення доміантсептакорду	22
Малий септакорд	23
Зменшений септакорд	24
Енгармонізм	25
Квінтове поле	26

Наталія Скритуцька

ПІСНІ ПРО ГОЛОВНЕ

Збірка

Коректор Наталія Скритуцька
Дизайн та ілюстрації Костянтин Скритуцький

Віддруковано :

СКРИТУЦЬКА НАТАЛІЯ

Пісні про головне: Збірка. – Київ: 2018. – с.

Збірка "Пісні про головне" адресована широкому колу учнів музичних шкіл, шкіл мистецтв, загальноосвітніх шкіл, які вивчають предмет "музичне мистецтво", а також їх викладачам. Прості, доступні для дитячого сприйняття пісні допоможуть юним музикантам засвоїти і запам'ятати найважливіші теми предмету "сольфеджіо". Автор: викладач-методист вищої категорії, директор Вишнівської дитячої школи мистецтв Скритуцька Н.О.

